

Назва дисципліни	2у-01-03 Фронт тексту: ідеології, маніпуляції, технології впливу
Рекомендується для галузі знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Інші спеціальності
Кафедра	Української літератури
П.І.П. НПП (за можливості)	Шаф Ольга Вольтівна
Рівень ВО	Другий (магістерський)
КУРС, семестр	1 курс, 2 семестр
Мова викладання	українська
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Базові знання з української мови, світової культури та історії.
Чому це цікаво/треба вивчати	Ми живемо в епоху інформаційного суспільства, коли інформація – а це передусім тексти, знакові системи, що ретранслюють смисли і створюються часто за тими самими законами, що й літературний твір, – є основним товаром, а також інструментом впливу на масову свідомість, знаряддям маніпуляції. Країна-агресор, яка розпочала проти України повномасштабну війну, ще задовго до її початку відкрила інформаційний фронт, готуючи в суспільній свідомості плацдарм для активного наступу на національний суверенітет. Невідомо, чи була б нам надана військова допомога країнами Заходу, аби не прозвучали грамотно вибудовані промови керівників нашої держави. Щомиті соціальні мережі, медіа, рекламна та інша інформація атакує нашу свідомість. Чи помічаємо ми цей вплив? Чи здатні йому опиратися? Чи вміємо використовувати силу слова, скеровувати її на досягнення шляхетних цілей?
Перелік тем з дисципліни	Тема 1.1. Поняття тексту як семіотичної структури (структурності). Сучасні теорії тексту. Наративний, інтерпретативний, рецептивний плани тексту. Тема 1.2. Стилї тексту та їхні інформативно-сугестивні можливості. Засоби (художньої) виразності, мінус-прийоми та їхня функційність. Інтертекстуальність та інтермедіальність. Тема 2.1. Маніпулятивний потенціал тексту: стратегії, механізми, прийоми впливу на свідомість реципієнта. Тема 2.2. Технології застосування й виявлення маніпулятивних технологій у текстах різних рівнів комунікації (від особистого повідомлення, допису до рекламного слогану, оголошення, офіційної промови, а також публіцистичного та художнього тексту). Тема 2.3. Механізми дешифрування й нейтралізації маніпулятивного впливу тексту; шляхи посилення опірності маніпуляціям в інформаційному просторі. Тема 3.1. Поняття пропаганди, агітації, інформаційної війни. Види, історія застосування. Характер впливу та наслідки. Тема 3.2. Політична пропаганда. Популізм та його вплив на масову свідомість. Прийоми підміни понять, «зомбування» та інші форми «навіювання». Тема 3.3. Стратегії інформаційної війни. Поняття «фейку», його види. Інформаційна агресія у війні росії проти України: форми,

	технології, наслідки. Стратегії інформаційного опору.
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	Слухачі цього курсу зможуть виявляти технології маніпулювання, застосовані в текстах різних форматів, та протидіяти їм, навчатися використовувати сугестивні засоби тесту для досягнення різного типу цілей, крім того, зможуть осягнути величезний когнітивний, інформативний, а також «політичний»/ ідеологічний потенціал (художнього, медійного, мережевого тощо) текстотворення та його роль у форматуванні суспільного й особистого життя, його використання, зокрема і як засобу інформаційної війни.
Очікувані результати навчання	Здобувач навчиться використовувати методики й технології створення текстів різних типів за умови грамотного й ефективного використання їхнього потенціалу впливу на свідомість реципієнта; дешифрувати маніпулятивні технології текстотворення й нейтралізувати їхній вплив; усвідомить специфіку ідеологічно навантажених текстів, механізми їхнього створення й функціонування.
Інформаційне забезпечення	Презентації, відеолекції, тести, ігри, актуальні практичні кейси та завдання Чепелєва Н.В. Текст і читач: посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2015. 124 с.
Види навчальних занять	Лекції, практичні заняття
Вид семестрового контролю	Диференційований залік
Максимальна кількість здобувачів	Без обмежень

Декан факультету

Ірина ПОПОВА